

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/109/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111230753
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8111230753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu J. E., bytom G. XX, XXX XX J., občan SR, zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov, IČO: 37 870 475, zastúpeného Správou a údržbou ciest Prešovského samosprávneho kraja, Jesenná 14, 080 05 Prešov, o zaplatenie úroku z omeškania, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/116/2011-176 zo dňa 19.12.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výrokoch I., II.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,98 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Feciľáka, advokáta do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1.253,36 Eur od 22.09.2011 do 29.05.2012, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 532,48 Eur (23,20 Eur súdny poplatok, 509,28 Eur trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vracia žalobcovi súdny poplatok vo výške 51,80 Eur cestou príslušného daňového úradu po právoplatnosti rozsudku“.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1.253,36 Eur s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.01.2009 sp. zn. 11C/9/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.05.2010, sp. zn. 2Co/53/2009 nahradil žalovanému trovy konania v sume 1.253,36 Eur. Ústavný súd SR nálezom zo dňa 07.07.2011, sp. zn. IV. ÚS 94/2011 okrem iného zrušil rozsudok Krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konanie o zaplatenie 1.253,36 Eur bolo zastavené. Predmetom konania ostal nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1.253,36 Eur od 22.09.2011 do 29.05.2012.

Prvostupňový súd mal skutkovo za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde pod sp. zn. 11C/9/2007 sa žalobcovia J. E. a A.. J. F. domáhali od žalovaného náhradu za užívanie nehnuteľnosti. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.01.2009 sp. zn. 11C/9/2007 súd žalobu zamietol. Žalobcovia boli povinní nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 755,82 Eur. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 26.05.2010 sp. zn. 2Co/53/2009 potvrdil rozsudok a žalobcov zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 995,08 Eur, každý z nich v rozsahu 1 JUDr. Jánovi Brandtovi, advokátovi. Žalobca nahradil žalovanému trovy konania v sume 1.253,36 Eur. Ústavný súd SR nálezom zo dňa 07.07.2011, sp. zn. IV. ÚS 94/2011 okrem iného zrušil rozsudok Krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca listom zo dňa 20.09.2011 vyzval žalovaného na vrátenie zaplatenej sumy 1.253,36 Eur v prvý deň po doručení výzvy. Výzva bola doručená žalovanému dňa 20.09.2011. Žalovaný uhradil žalobcovi dňa 29.05.2011 sumu 1.253,36 Eur. Krajský súd v Prešove po zrušení veci Ústavným súdom konal a dňa 26.01.2012 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 31.01.2014 bola žaloba vo veci 11C/9/2007, v súčasnej dobe vedenej pod sp. zn. 14C/75/2012, zamietnutá.

Na zistený skutkový stav prijal právny záver, že právo na náhradu trov konania vzniká právoplatným rozhodnutím súdu, súd nárok na náhradu trov konania svojím rozhodnutím konštituuje. Pokiaľ je rozhodnutie o priznaní náhrady trov konania zrušené, právny dôvod plnenia, ktorý pôvodne existoval, dodatočne odpadne a ten, kto trovy konania zaplatil, má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Po zrušení rozhodnutia Krajského súdu Ústavným súdom SR, vzniklo žalobcovi právo na vrátenie trov konania, ktoré už uhradil. Poukázal na obdobné právne veci a to rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 13C/39/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.12.2013, sp. zn. 19Co/70/2013 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 12/2006. Nestotožnil sa s názorom žalovaného, že takéto právo vzniká až doručením rozhodnutia, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený.

Žalovaný uhradil pohľadávku a súd konanie v časti zaplata sumy 1.253,36 Eur zastavil. Žalobca vyzval žalovaného na vrátenie trov konania listom zo dňa 12.09.2011, v ktorom určil lehotu plnenia na prvý deň po doručení výzvy. Táto výzva bola žalovanému doručená 20.09.2011, pohľadávka žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nadobudla splatnosť 21.09.2011. Žalovaný sa od 22.09.2011 dostal do omeškania. Žalovaný pohľadávku uhradil dňa 29.05.2012. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 1.253,36 Eur od 22.09.2011 do 29.05.2012.

Poukázal na ustanovenia § 451 ods. 1, ods.2, § 456 veta prvá, § 563, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (účinného v čase omeškania), § 153 ods.1 O .s. p.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 447,60 Eur pozostávajúcich zo zaplata súdneho poplatku vo výške 23,20 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 509, 28 Eur.

Proti tomuto rozsudku a to proti výrokom I. a II. v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých častiach zmenil a žalobu v plnom rozsahu zamietol alebo napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V odvolaní ďalej uviedol, že prvostupňový súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Poukázal na to, že listom zo dňa 20. 09. 2011 bol vyzvaný k vráteniu trov konania v výške 1.253,36 Eur. S prihliadnutím na článok 133 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorého nie je proti rozhodnutiu Ústavného súdu prípustný opravný prostriedok je potrebné pod právoplatnosťou nálezu rozumieť jeho doručenie účastníkom konania. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Co/53/2009 zo dňa 26. 05. 2010 bol Nálezom Ústavného súdu SR zrušený (trovy odvolacieho konania vo výške 497,54 Eur) avšak rozsudok Okresného súdu č. konania 11C/9/2007 zo dňa 14. januára 2009, ktorým súd priznal náhradu trov konania vo výške 755,82 Eur ostal právoplatný. K zrušeniu tohto rozsudku došlo až uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 01. 2012 sp.zn. 2Co/117/2011, ktoré mu bolo doručené 24. 05. 2012 a tento deň je podľa názoru odvolateľa relevantný pre počítanie úrokov z omeškania. Žaloba žalobcu bola podaná predčasne. Úhrada bola vykonaná 28. 05. 2012. Vo svojom odvolaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 28Cdo/3033/2009 a rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 29C/400/2012 - 113 zo dňa 30. 05. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 07.07. 2012.

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Poukázal na to, že Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky spisová značka IV. ÚS 94/2011 zo dňa 07. 07. 2011 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove spisová značka 2Co 53/ 2009 zo dňa 26. 05. 2010 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 11C/9/2007 zo dňa 14. 01. 2009 a zanikla právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 11C/9/2007, ktorým bola uložená povinnosť žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania, a teda zanikol právny dôvod na náhradu trov prvostupňového konania. Túto skutočnosť žalobca žalovanému preukázal Nálezom Ústavného súdu SR, ktorý bol prílohou k výzve na vrátenie trov konania zo dňa 20. 09. 2011, ktorá bola žalovanému doručená v ten istý deň. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove spisová značka 4Co/162/2013 zo dňa 07. 05. 2014 a 12Co/70/2013 zo dňa 06. 05. 2014. Vo vzťahu k námietke odvolateľa s poukazom na rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka 29Co/4/2012 z 30. 05. 2012 poukázal, že v tomto konaní súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal, pretože žalobca zobral svoju žalobu v plnom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

Navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania - teda vo vyhovujúcom výroku a výroku o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil (§ 153 ods.3 O.s.p.). Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.). V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného dodáva.

Tvrdí odvolateľ, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Odvolateľ namieta, nesprávnosť záveru prvostupňového súdu o omeškaní žalovaného s vydaním bezdôvodného obohatenia.

Predmetom konania pred prvostupňovým súdom bol nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, ktoré mu vzniklo tým, že žalobca plnil na základe právoplatného výroku rozhodnutia súdu náhradu trov konania vo výške 1.253,36 Eur. V priebehu konania žalovaný 28.05.2010 sumu zaplatil žalovanému. Predmetom zostala suma zodpovedajúca úroku z omeškania z istiny vo výške 9,5 % ročne od 22.09.2011 do 29.05.2012. Ani v odvolacom konaní sa nezmenilo nič na skutkových zisteniach vo vzťahu k vzniku nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pokiaľ ide o otázku vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Odvolací súd považuje za dostatočné odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, podľa ktorého ku vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného došlo v dôsledku zrušenia rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.05.2010 v konaní sp.zn. 2Co/53/2009 - ktorým o. i. odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov č.k 11C/9/2007 zo dna 14.01.2009. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobca zaplatil žalovanému sumu 1.253,36 Eur 28.05.2012 Eur. Spornou ostala otázka posúdenia času kedy

a či sa dostal žalovaný do omeškania. Správne prvostupňový súd konštatuje, že v čase podania žaloby Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 94/2011 zo dňa 07. 07. 2011 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove spisová značka 2Co/53/2009 zo dňa 26. 05. 2010 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka 11C/9/2007 zo dňa 14. 01. 2009 a zanikla právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Prešov spisová značka 11C/9/2007, ktorým bola uložená povinnosť žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania, a teda zanikol právny dôvod na náhradu trov konania.

Bezdôvodným obohatením sa môže stať tiež plnenie prijaté na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené. Ak sa domáha vrátenia plnenia ten, kto plnil povinnosť uloženú mu súdom, závisí dôvodnosť jeho požiadavky na tom, či podľa hmotného práva, teda aj bez rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené plnil povinnosť, ktorú skutočne mal alebo nie. Zrušením rozhodnutia, podľa ktorého bolo plnené dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, teda že podľa hmotného práva tu povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadá právny dôvod a poskytnutie plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením (porovnaj Švestka, J.Spáčil. J.Škárová, M. Hulmák, M.a kol. Občanský zákonník I., § 1 až § 459 Komentář 1.vydání Praha: C.H.Beck 2008 str. 1181). Z uvedeného vyplýva, že ak spočíval právny dôvod plnenia v hmotnom práve, potom trvá i v prípade zrušenia právoplatného a vykonateľného rozsudku, ktorý ho deklaroval a poskytnuté plnenie bolo od začiatku i naďalej podložené právnym dôvodom, a preto nemôže byť posudzované ako bezdôvodné obohatenie vzniknuté plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Ak však právny dôvod pre plnenie nebol daný a pôvodný rozsudok tak bol nesprávny, spočíva právny dôvod plnenia len vo vykonateľnom súdnom rozsudku jeho zrušením, do tej doby existujúci právny dôvod odpadá a skôr zaplatené plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19.05.2009 sp.zn. 30Cdo/3810/2007). V tejto súvislosti teda je možné skonštatovať záver, že plnenie poskytnuté v súlade s povinnosťou uloženou v právoplatnom rozhodnutí príslušného štátneho orgánu v prejednávanej veci, teda súdom je plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z dôvodu, ktorý následne odpadol a stalo sa tak momentom kedy bolo právoplatné súdne rozhodnutie zrušené, pretože nárok jedného z účastníkov (v danom prípade žalovaného) voči ďalšiemu účastníkovi (žalobcovi) nemal oporu v hmotnom práve.

Podľa § 563 O.z., za začiatok omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia je tak potrebné považovať uplynutie lehoty bez zbytočného odkladu potom, čo bol dlžník veriteľom o plnenie požiadaný.

Pre určenie začiatku premlčania s vydaním bezdôvodného obohatenia je teda rozhodujúce doručenie výzvy k vydaniu bezdôvodného obohatenia a uplynutie lehoty bez zbytočného odkladu odo dňa kedy bol dlžník veriteľom o plnenie požiadaný. Zo skutkových zistení prvostupňového súdu jasne vyplýva, že žalobca požiadal žalovaného o plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia pred dátumom podania žaloby. Bez kvalifikovanej výzvy k plneniu a k poskytnutiu lehoty k plneniu nemôže začať omeškание s vydaním bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd uzatvára, že nemá dôvod odchyliť sa od doterajšej judikatúry, podľa ktorej je pre určenie začiatku omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia rozhodujúce doručenie výzvy k vydaniu bezdôvodného obohatenia subjektu, ktorému bezdôvodné obohatenie vzniklo a uplynutím lehoty bez zbytočného odkladu od dátumu, kedy bol dlžník veriteľom o plnenie požiadaný. Je tak správny záver prvostupňového súdu, pokiaľ priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania od 22.09.2011 do 25.05.2012. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bola zo strany žalobcu doručená výzva k plneniu (č.l. 32). V takomto prípade začala plynúť lehota nasledujúcim dňom po uplynutí lehoty stanovenej vo výzve žalobcu. Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Nárok na náhradu trov odvolacieho konania si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil žalobca, ktorý mal odvolacom konaní vo vzťahu k výroku I. a II. plný úspech v celkovej výške 29,98 Eur za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 16,60 Eur, režijný paušál vo výške 8,39 Eur a 20% DPH vo výške 4,99 Eur.

Odvolací súd preto viazaný jeho návrhom priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 29.98 Eur za 1 úkon právnej služby

- vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej zo dňa 04.03.2015 vo výške 16,60 Eur (pri hodnote sporu 81,80 Eur) podľa ust. § 10 ods. 1 a § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), režijný paušál za rok 2015 vo výške 8,39 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky, spolu 24,99 Eur + 20 % DPH vo výške 4,99 Eur podľa ust. § 18 ods. 3 vyhlášky.

Náhradu trov odvolacieho konania je žalovaný povinný uhradiť žalobcovi vo výške 29,98 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Feciľáka, advokáta so sídlom v Prešove, v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.